

Boetes Wet arbeid vreemdelingen

De Inspectie SZW handhaaft

'Ik wist niet eens dat er vreemdelingen voor mij werkten.' 'Ik heb nooit eerder de Wet arbeid vreemdelingen overtreden, waarom krijg ik niet eerst een waarschuwing?' 'Het is een werknemer van een onderaannemer. Waarom krijg ik dan een boete?' Het zijn enkele uitspraken van werkgevers die door de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) boetes opgelegd hebben gekregen voor het inschakelen van vreemdelingen. Helaas gaan deze argumenten nagenoeg nooit op.

De Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) controleert streng op de naleving van de Wet arbeid vreemdelingen (Wav). Indien een vreemdeling zonder geldige papieren op de werkvloer wordt aangetroffen, zijn de boetes niet mals. Het is dus belangrijk om een overtreding van de Wav te voorkomen. Als u met onderaannemers werkt, is het nog meer oppassen geblyzen want u wordt hoogstwaarschijnlijk juridisch aangemerkt als werkgever van diens werknemers. Per vreemdeling kan de boete oplopen tot 14.250 euro. Daar komt nog de reputatieschade voor uw bedrijf bij. Overtredingen worden immers openbaar gepubliceerd door de Inspectie SZW (*naming and shaming*).

Wat houdt de wet in?

Artikel 2 lid 1 Wav bepaalt dat het een werkgever verboden is een vreemdeling in Nederland arbeid te laten verrichten zonder tewerkstellingsvergunning (TWV) of zonder dat de vreemdeling in het bezit is van een gecombineerde vergunning voor werkzaamheden bij die werkgever. Een overtreding van deze norm kan een boete tot 12.000 euro opleveren.

EU-burgers hebben geen TWV nodig om werk te verrichten in Nederland. Voor Kroaten (ook Unieburgers) ligt dat net even anders, zij hebben wél een TWV nodig. Werknemers van buiten de Europese Unie hebben, afgezien van een aantal uitzonderingen, een TWV of een gecombineerde verblijfs- en tewerkstellingsvergunning nodig.

Waar moet u op letten?

Identificeer alle werknemers volgens een protocol. Is de werknemer geen Nederlander of EU-burger? Ga dan aan de hand van het verblijfsdocument na of de vreemdeling voor u mag werken. Als er "arbeid vrij toegestaan" op het document staat, geldt er geen TWV-plicht. Andere aantekeningen leiden wel tot een TWV-plicht. Op het document kan ook staan dat arbeid alleen is toegestaan onder bepaalde voorwaarden. In dat geval moet u goed controleren of aan die voorwaarden is voldaan. Bij twijfel adviseren wij u contact op te nemen met de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) of een immigratierechtspecialist. Het verkrijgen van een TWV voor een schoonmaker is in beginsel geen optie, aangezien eerst aangetoond moet

worden dat er geen prioriteitsgenietend aanbod (onder meer Nederlanders en Unieburgers) aanwezig is, een onmogelijke opgave in de schoonmaakbranche. Een uitzondering geldt voor studenten die een TWV nodig hebben, maar wiens aanvraag niet inhoudelijk getoetst wordt.

Als het document de vreemdeling toestaat arbeid voor u te verrichten, bent u er nog niet. U moet ook controleren of het document niet al verlopen is, of het document echt is en of het document echt bij de vreemdeling hoort. Er zijn helaas valse paspoorten en vreemdelingendocumenten in omloop en als u deze niet goed controleert, komt dit risico geheel voor uw rekening.

Wanneer bent u werkgever?

Ook als u geen arbeidsovereenkomst met de vreemdeling hebt, kunt u toch als werkgever worden aangemerkt in de zin van de Wav. U bent in de zin van deze wet ook "werkgever" van een zzp'er of van werknemers van derden die voor u werken. Of er sprake is van een gezagsverhouding (zoals in het arbeidsrecht) is hier niet relevant; het gaat bij de Wav enkel over de feitelijk situatie: u bent werkgever als de vreemdeling in opdracht of ten dienste van u arbeid verricht. Zo kunnen zowel de onderaannemer, het schoonmaakbedrijf en de klanten van het schoonmaakbedrijf als werkgever gezien worden. Indien een vreemdeling zonder geldige papieren bij hen schoongemaakt heeft, kunnen alle "werkgevers" een boete opgelegd krijgen en voor de hoogte van de boete maakt het niet uit waar de werkgever zich in de keten bevindt.

Uitnodiging PS-Workshop "De Wet arbeid vreemdelingen: voorkom boetes"

Op donderdag 11 mei organiseert PS in samenwerking met Valegis Advocaten een workshop voor hr-medewerkers en werkgevers over de Wet arbeid vreemdelingen. Waar moet u op letten bij het tewerkstellen van een buitenlandse werknemer? Wat kunt u doen om een overtreding te voorkomen? En wie mogen wel en wie niet in Nederland werkzaamheden verrichten? Uiteraard is er voldoende ruimte voor het stellen van vragen en het delen van ervaringen. De workshop vindt plaats op het kantoor van PS te Naarden. Deelname aan de workshop kost 45 euro. U kunt zich per e-mail aanmelden via info@professioneelschoonmaken.nl.

In de praktijk zal het voorkomen dat klanten de opdrachtnemer, in dit geval het schoonmaakbedrijf, aansprakelijk stellen voor de overtreding en de boete op deze manier proberen te verhalen. Ook zonder deze aansprakelijkheid wilt u als schoonmaakonderneming wellicht de boete voor de klant betalen, om de relatie goed te houden. Dit betekent dat u niet alleen de eigen boete betaalt, maar ook de boete van uw opdrachtgever. Dit kan enorm oplopen.

Doorzenden identiteitsdocument

Boetes kunnen nóg verder oplopen. Naast de boete voor het tewerkstellen van een vreemdeling zonder geldige papieren, kan de Inspectie SZW een boete opleggen voor het niet doorzenden van een kopie van het identiteitsbewijs van de vreemdeling aan de opdrachtgever. Opdrachtgevers moeten namelijk van het schoonmaakbedrijf een kopie van het paspoort of een

kopie van het vreemdelingendocument van de vreemdeling ontvangen. Dit geldt overigens voor elke schakel in de keten, ook voor de onderaannemer en het schoonmaakbedrijf. De boete voor het niet doorzenden van deze kopie is maximaal 2.250 euro per vreemdeling.

Voor veel werkgevers leidt deze plicht tot verwarring. Was het nu juist niet verboden om een kopie van het identiteitsbewijs door te sturen aan opdrachtgevers? De

Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) verbiedt dit inderdaad, maar dit verbod geldt alleen voor Nederlanders en EU-burgers. Bij een werknemer van buiten de EU bent u juist verplicht de kopie door te sturen. Ook iets om goed in de gaten te houden.

De opdrachtgevers hebben ook de plicht de kopie te ontvangen en in hun administratie op te nemen. Als de opdrachtgevers dit niet doen, kunnen zij zelf een boete van 2.250 euro krijgen.

Wat kunt u doen?

Om boetes te voorkomen, is het belangrijk dat u altijd goed en volgens een stappenplan controleert met wie u werkt. Mag de werknemer wel in Nederland, en voor uw bedrijf in het bijzonder, arbeid verrichten? Is de "zelfstandige" echt zelfstandig en mag deze als zelfstandige werken? Heeft u de documenten goed gecontroleerd en indien nodig doorgestuurd aan de opdrachtgevers?

Wij adviseren u om met protocollen te werken, zodat al uw medewerkers op de hoogte zijn van de plichten uit de Wet arbeid vreemdelingen. Het blijft complexe materie. Bij twijfel adviseren wij u een expert te raadplegen.

